Бекітемін:

Балабақша меңгерушісі: Ш.Кобеген

«Балдырған» тобы

Ортаңғы тобына арналған «Дидактикалық ойындар» бағдарламасы

(Үйірме жұмысы)

Тәрбиеші: Кадирова А

2023-2024 оқу жылы

> Ойын дегеніміз ұшқын, білімге құштарлық пен еліктеудің маздап жанған оты.
> Ойынсыз, музыкасыз, творчествосыз, фантазиясыз толық мәніндегі ақыл-ой тәрбиесі болмайды.
>
> *В.М. Сухомлинский*

Кіріспе

Ойын - бала өміріндегі тәрбиенің шешуші шарты. Бала өзін қоршаған ортаны, өмір сүріп отырған айналасындағы құбылыстар мен заттарды ойын арқылы түсініп, ұғынады. Алайда жақсы, дұрыс ұйымдастырылған ойын ғана тиісті, қалағаныңдай нәтиже бере алады. Ойын мектепке дейінгі тәрбиешілердің бірден - бір көмекшісі десек те болады.

Дидактика - термині гректің «дидактос», ягни үйрететін деген сөзден шыққан. Дидактикалық құралдар оқу міндеттеріне сай арнайы әзірленеді. К. Д. Ушинский мектеп жасына дейінгі балалардың ерекшеліктерін ескеріп, былай деп жазады: «Бала табиғаты көрнекілікті аса қажетсінеді. Балаға өзіне белгісіз бес сөзді жалаң үйрете бастасаңыз, көп уақытты зая кетіріп, босқа қиналасыз. Ал енді жиырма сөзді суреттермен байланыстыра үйретсеңіз, бала оны лезде қағып алады. Сіз балаға қарапайым ғана ойыңызды қанша түсіндірсеңіз де, оңай ұға коймайды. Дәл сол ойды күрделі суреттер көрсете баяндасаңыз, ол сізді тез түсінеді».

Дидактикалық ойын – оның аты айтып тұрғандай, баланың ақыл - ойын дамытып, таным түсініктерді ажыратудағы әдістердің бірі. Ойын арқылы оқыту – мектеп жасына дейінгі кезеңнің, негізгі ерекшелігі. Бала әрбір затты ұстап, дәмін татып, сан рет байқап көреді. Балабақшада бала психикасының дамуына ойын әрекеті шешуші рөл атқаратындығы туралы белгілі ғалымдар (Ж. Аймауытұлы, М. Жұмабаев.Ш. Құдайбердіұлы, С. Торайғыров. т. б) өз еңбектерінде айтып кеткен. Педагогикалық үрдісті жетілдіруде ойынның алар орны жөнінде қазақстандық ғалым Н. Құлжанова да зерттеген. Дидактикалық ойындар арқылы баланың математикалық қабілеттерін оятудың әсерін Ресей ғалымдары Т. В. Лодкина, А. И. Захаров, В. С. Мухина, А. М. Леушина, Е. И. Щербакова, Е. О. Смирновалар атап көрсеткен. Дидактикалық ойындардың ықпалын баланың сезініп, түйсінуі және сөз түрінде бейнелеуінің маңызын А. В. Запорожец, А. Д. Кошелева және т. б. белгілеген. Дидактикалық ойын баланың қоршаған дүние туралы түсінігін кеңейтіп және оны бекітіп нақтылайды және ойлай білуге баулып, сөздік қорын өсіреді, ақыл - ой қызметін қалыптастырады. Дидактикалық ойын – балалар үшін оқу да, еңбек те..
Педагогикада дидактикалық ойындарға былай анықтама беріледі: дидактикалық ойындар дегеніміз – балаларға белгілі – бір білім беріп, іскерлік пен дағдыны қалыптастыру мақсатын көздейтін іс -әрекет.

Мақсаты: Дидактикалық ойындар арқылы балалардың білім және білік дағдыларын қалыптастыру

Міндеттері:

1. Ойын әрекетінің әр түрін қамтитын және балалардың жалпы дамуына көмектесетін түрлі дидактикалық ойындарды қолдану;

2. Заттардың қасиеттері туралы балалар түсініктерін кеңейту;

3. Заттарды сыртқы белгілеріне қарай ажыратуға үйрету;

4. Заттардың функционалды қызметтеріне қарай топтастыру іскерліктерін дамыту;

5. Дидактикалық ойындар арқылы баланың қызығушылығын туғызу және ақыл - ой белсенділігін арттыру.

Мазмұны:

- Заттардың сенсорлық қасиеттеріне зейіндерін аудару ойындары
- Қол мен саусақ ұштарының қимылдарын және сенсормоторлық кеңістік, «көз, қол» үйлесімділігін дамыту ойындары
- Заттардың ерекше қасиеті. түсі. көлемі. пішінін көрсету ойындары
- Балалардың тілін. сөздік қорын дамыту ойындары
- Эстетикалық талғамын. шығармашылық қиялдау қабілетін дамыту ойындары

Тақырыптық жоспар үлгісі

	Ойынның тақырыбы	Сағаты	Мақсаты	Шарты	Көрнекілігі
1	«Әдемі гүл»	1	Түстер туралы ұғымын бекіту,түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету,саусақ моторикасын дамыту	Топқа гүл тістеген күшіктің кіруімен тажайып сәт ұйымдастырылады. Күшік аузына тістеп кірген гүл шоғын терең дем алып иіскейді де, тыныс шығарған кезде гүлдер шашырап кетеді. «Ой балалар, мына гүлдерім шашылып қалды ғой, сендер маған көмектесесіңдер ме?» -деп сұрақ қояды. Ол үшін гүлдердің түстерін анықтайық. Әрқайсың жерден жинап алған гүлдің түсін атауларың керек. Енді осы түстерге сәйкес көбелектерді қондырайықшы-деп ұсыныс жасалады	Түрлі -түсті гүлдер, көбелектер
2	«Әуе шарлары»	1	Берілген үлгіге қарап түстерді сәйкестендіріп таңдау жолдарымен таныстыру	Балаларға «Әуе шарлары» ойынын ойнайтындығы айтылады. « Балалар,түрлі түсті әуе шарлары мен осы түстес жіптеріміз бар.Қазір фланелеграфта жіптер пайда болады [illegible] деп бірдей аракашықтықта [illegible] алты жолақшаны фланелеграфка орналастырады. «Енді әрбір жіпке түсіне қарай шарларды байлаймыз» - деп [illegible] көрсетілген [illegible] балалардың өздеріне жасау ұсынылады.Әрі қарай балалар үлестірмелі заттармен жұмыс жасайды	[illegible] немесе фланелеграф,жіпке [illegible] (15х15 см) [illegible] түсті [illegible] см [illegible] түсті [illegible] Үлестірмелі заттар [illegible] бар [illegible]

3	«Не қайда тұрады?»	1	Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту	Балаларға иттің, қоянның, қойдың,торғайдың т.б суреттерін көрсетіп сұрақтар қою арқылы , әрқайсының тұру орталарына орналастыру қажеттігі түсіндіріледі (итке-үйшік, торғайға ұя, қойға-қора, қоян-орманға)	Жануарлардың және олардың тұратын орталарының суреттері
4	«Суреттерді құрастыр»	1	Таңдау және біріктіру қабілетін, кеңістік арақатынастарының заңдылықтарын құру, үлгіні көшіру іскерлігін дамыту	Балаларға кез-келген кесілген суреттер таратылады да, осы суреттерден бүтін суреттер құрастыру керектігі түсіндіріледі	әр түрлі суреттер: жемістердің,көкөністердің немесе ойыншықтардың суреттері
5	«Жемістерді жина»	1	Қалыпты көлемдегі заттарды берілген үлгіге қарай көз мөлшермен анықтауды дамыту	Тәрбиеші балаларға алма ілінген ағашты көрсетіп: - «Балалар кішкентай алмаларды кішкентай кәрзеңкеге,ортанғы ортаңғы кәрзеңкеге, ал үлкен алмаларды үлкен кәрзеңкеге салуларың керек» - деп ортаға 3 баланы шығарады,алмаларды үзуді тапсырады.Ойын аяқталған соң алмалар қайтадан орнына ілініп, ойын әрі қарай жалғасады	3-түрлі көлемдегі үлкен,ортаңғы,кішкентай 3-кәрзеңке үлкен,ортаңғы,кішкентай, картоннан қырқылған алма және алма ілінген ағаштар
6	«Үлкен-кіші»	1	Түстер туралы	Әр түрлі көлемдегі ойыншықтар мен жануарлардың	Ойыншықтар мен

			білімдерін бекіту,заттарды көлеміне қарай айыра білуге үйрету.Үлкен-кіші, ұқсас емес деген сөздерді қолдана отырып, зейінін, есте сақтауын, ойлауын дамыту	суреттерін атай отырып көлемдерін ажыратады	жануарлар суреттері
	«Түсіне қарай таңда»	1	Түстер туралы ұғымдарын кеңейту,ойынға қызығушылығын арттыру	«Балалар, бүгін біз «Түсіне қарай таңда» ойынын ойнаймыз.Сендердің қолдарыңда түрлі түсті бөліктері бар кілемшелер бар. Қараңдаршы, қандай әдемі ойыншық» -деп көк машинаны көрсетеді. Бұл көк түсті машина. Ал мынау не?-қызыл түсті машина. Бұлардың айырмашылығы неде? (түстерінде) Ал енді кілемшенің ұяшықтарына түстері сәйкес келетін ойыншықтарды таңдаңдар-деп балаларға тапсырма береді. Енді біздің машиналарымыз кілемшелерге жасырынып қалды деп, ойынды әрі қарай жалғастырады	30х20 см картон кілемше 6-бөлікке бөлінген. Бөліктері 10х10 см
	«Сипаттамасы бойынша тап»	1	Ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту	Сөреге аю, қоян, қасқыр, түлкі т.е.с 5-6 ойыншықтар қояды. Әрбір ойыншықтарды анықтап қарап, атын қайталайды. Балалардың біреуін бөлмеден шығарып, ойыншықтар туралы жұмбақтар құрастырады. Мыс.: «Ұзын құлақ, қыли көз, қысқа құйрық» -бұл қай аң? Жұмбақтарды құрастырып болған соң, баланы шақырады. Егер ол жұмбақты дұрыс шеше алмаса, қолына сол ойыншық беріледі де, жұмбақ қайта айтылады.	Жануарларды бейнелейтін ойыншықтар
	«Түрлі түсті	1	Балаларға түстердің	Балаларға айналмалы тұғыр және әр түсті қағаздан	Орамал мен сарафаны бар

	сарафан»		өзгеруін көрсету арқылы,бір түстен екінші түске көшу және түстер арасындағы байланысқа назар аударту	қырқылған дөңгелек пішіндер таратылады.Тәрбиеші: «Балалар, бүгін бізге көңілді биші қыз конакка келді. Қарандаршы оның үстіндегі сары түсті сарафаны қандай әдемі! Қуыршақтың бұдан басқа да түрлі- түсті сарафаны өте көп екен» -деп қағаздан қырқылған дөңгелектерді көрсетеді. Балалар бұл сарафандар жәй сарафан емес,сиқырлы сарафан екен,ол билеп кетсе болғаны сары-жасылға, қызыл-күлгінге айналады екен деп түғырды айналдыра отырып көрсетеді	қыздың бейнесі орналастырылған түсі диаметрі 4.5 см қызыл,сары,көк түсті қырқылған дөңгелектер
0	«Таныс пішіндер доминосы»	1	Геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру	Балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді	Пішіндер бейнеленген суреттер
1	«Қуыршақ конакка дайындалуда»	1	Ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру	Қуыршақ конаққа барады, киімін киюге, шашына бантик таңдауға көмектесуді ұсыну. Көп бантиктердің арасынан ұзындығы бірдей екі бантикті табу керек. Әдемі бантиктермен қуыршақтың шашын әсемдеу	Ұзындығы , жуандығы, түсі әртүрлі ленталар
2	«Әдемі пішіндер» ойыны	1	Баланың шығармашылық іздену іс-әрекетін белсендіру, фантазиясын дамыту,геометриялы	Ойын үшін алдын ала геометриялық пішіндер жинағы дайындалады. Тәрбиешілер балаларға геометриялық пішіндерден түрлі заттар бейнесін жасауды сұрайды, мысалы, геометриялық пішіннен жануар бейнесін жасайды	Геометриялық пішіндер үшбұрыш,төртбұрыш,дөңгелек,сопақша

			к пішіндерден түрлі бейнелер құрай білуге үйрету		
13	«Суретті тіз»	1	Сөздегі бірінші дыбысты анықтап үйрету	Тәрбиеші балалардың алдына суреттерді қояды да атайды. Сосын оларды бірінші дыбысын есітуіне қарай топтастыруын сұрайды. Мыс. : с- сабын,сүлгі,сурет,сиыр,сарымсақ п-пальто,піл,пияз,парақ,парта т.б	Әр түрлі дыбыст басталатын затт суреттер.Әр дыб бірнеше суретте
14	«Кім не жейді?»	1	Логикалық ойлауды,сөйлеуді, талғамды,байланыс құруды және түсіндіре білуді дамыту	Өсімдіктер мен жануарлары бар кәртішкелер жинағын дайындайды. М/ы: шөп-қоян-қасқыр: шаян-балық-итбалық-ақ аю:шырша бүршігі-тиін-сусар:өсімдік (шырын)-көбелек-бақа-құтан және т.б. Балаларға кәртішкелер таратылады.(кәртішкелерді лайықты суреттермен бетперделермен ауыстыруға болады)	Өсімдіктер мен жануарлар бейн суреттер
15	«Шыршаны безендіреміз»	1	Түстеріне қарай топтастыруға үйрету	Балаларға шырша ойыншықтарының силуэттері таратылады. Мольбертке шырша бейнесі бейнеленген планшет орналастырылады. Тәрбиеші: -«Балалар жақында бізде жаңа жыл мерекесі келе жатыр.Соған біз шыршамызды түрлі түсті ойыншықтармен безендіріп қояйық»-деп ұсыныс тастайды. Әрқайсыларының қолдарында белгілі бір түсті ойыншықтарың бар, мен қазір бір түсті атаймын, сол түс кім де бар . сол бала шыршаға келіп ойыншықты іледі.Бірінші қызыл түс,сонан соң сарғылт,сары,жасыл, көк,көгілдір т.с.с	Планшет 30х50 бейнеленген. Түрлі түсті қаға қырқылған 2 п ойыншықтары
16	«Апта	1	Апта күндерін атап.	Арнайы дайындалған карточканы көрсетіп, таныстыру.	Апта күндерін

	күндер»		ретін сақтай білуге үйрету	Апта күндерін атату, карточканы таратып беру. Тактага шыққан бала карточкаға сәйкес өз апта атын білу керек. Тәрбиеші бұйрығымен, «дүйсенбі» бір адым алдыға десе, тұрып қалмай алдыға шығу керек. Бұдан соң балалар кезекпен ауысып тактаға шығады
17	«Сипатына қарай шешуін тап»	1	Заттарды қасиетіне қарай айыра білуге тәрбиелей отырып, байқампаздыққа баулу	Тәрбиеші суреттер көрсетеді. М/ы: ақшақардың суреті «Балалар сендердің алдарыңда ақшақардың суреті бейнеленген кәртінкелер бар. Бір қарағанда олардың бәрі бірдей сияқты,бірақ анықтап қарасаңдар оларда өзгешеліктер бар.Осыған байланысты сендерді суреттегі ұқсастықтар мен өзгешеліктерді байқап тез анықтауға шақырамын». Ақшақардың бетінде қандай өзгірістер бар? -екі көзі,бір қызыл мұрыны бар -бастарында ше? -біреуінде шелек,екіншісінде кастрюль -қолдарында қандай өзгерістер көріп тұрсыңдар? -сыпырғыш,күрек,таяқшалар біреуінде оң, ал екіншісінде сол қолдарында -түймелері нешеу? -үш,төрт т/б
18	«Түрлі түсті моншақтарды тізу»	1	Түстеріне қарай кезектестіріп тізуге үйрету	Қонаққа қуыршақ немесе аю келеді , өзімен бірге моншақтарды әкеліп, әдемі моншақ жасауға көмектесулерін сұрайды. Тәрбиеші екі түсті моншақты қолына ұстай отырып,біріншіі қызыл, сонан соң ақ моншақты тіземіз деп көрсете отырып балалардың орындауларын қадағалап отырады
19	«Иісі бойынша	1	Сезім түйсігін.	Тәрбиеші баланың көзін таңып байлап, табаққа

	анықта» ойыны		қоршаған ортаға қызығушылығын дамыту	кезекпен түрлі жемістер мен көкөністерді салады, мысалы: алма, лимон, пияз, қызылша, сәбіз және т.б. Бала бұл қандай жеміс немесе көкөніс екенін иісі бойынша анықтап, оларды атайды	
20	«Гараждар»	1	Геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту, жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету	Ойынның мазмұны: балалар жүргізуші болады. Қолдарына суреті бар рульдерді таратып беру. Белгі бойынша балалар көліктерін жүргізіп ойнайды. «Көліктеріңді гараждарыңа апарып қойыңдар» - деген кезде, рульдегі суретіне ұқсас суреті бар гараждың жанына барып тұра калады	Бала саны бойынша суреті бар рульдер, дәл сондай суреті бар гараждар
21	«Кімге не керек»	1	Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	Тәрбиеші тақтаға әр түрлі мамандық иелерінің суретін орналастырады. Үстел үстінде мамандықтарға қажетті құрал жабдықтар бейнеленген кәртішкелер. Тәрбиеші осы бейнеленген кәртішкелерді сәйкестендіріп, өз мамандық иелерінің қасына орналастыру керектігін түсіндіреді. М/ы: тігіншіге-ине,құрылысшыға-қалақ, мұғалімге-кітап т.б	Әртүрлі мамандыққа қажетті құрал-жабдықт бейнеленген карточкала
22	«Бұлар нелер?»	1	Әрбір үй жануарларының төлдерінің аттары мен жабайы жануарлардың аттарын үйрету	Балаларға суреттер көрсету арқылы олардың атауларын, немен коректенетінін, тіршілігін айту. М/ы: мысық-сүт-үй жануары, қасқыр-ет-жабайы аң т/б	Үй және жабайы жануарлар суреттері
23	"Тәрелкесіне қарай кесесін	1	Түстер туралы ұғымдарын кеңейту	Тәрбиеші қызыл,жасыл,сары түсті ыдыстарды полотноға орналастырып былай деп әңгімелейді: Дүкенге алдымен	Картоннан қырқылып полотноға

	таңда»			тәрелкелерді әкелді. Дүкеншілер оларды сөрелерге орналастырды.Жоғарғы сөреге сары түсті ,ортаңғы сөреге жасыл түсті,төменгі сөреге қызыл түсті тәрелкелерді орналастырды.Балаларға сұрақ қойып қайталатады.Сонан соң кеселерді әкелді. Қане, балалар дүкеншілерге кеселерді тәрелкелерге түстеріне қарай орналастыруға көмектесейікші- деп балаларды ойынға шақырады.	орналастырылғандар ту кеселер мен тәрелкеле
24	«Қане, сөйлесейік» ойыны	1	Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілік сезімдерін арттыра отырып, қуанышты көңіл-күй сыйлау, байланыстыра сөйлеу қабілетін жетілдіру	Тәрбиеші нақты тақырыпты таңдайды. Мысалы, ананың туған күніне сыйлық таңдау. Тақтада әр түрлі сыйлықтар орналастырылған. Тәрбиеші балаларға осы тақырыпқа байланысты сұрақтар қояды: -Бүгін сендердің аналарыңның туған күні делік, сен анаңа не сыйлар едің? - Сен неліктен осы сыйлықты таңдадың? - Бұл затпен не істеуге болады,сен қалай ойлайсың?	Гүл,күн,ыдыстар,шаң ыш,еттартқыш,жихазд т/б
25	Жыл мезгілі	1	Балалардың тілін дамыта отырып, байқампаздыққа баулу. Жыл мезгілдерінің ерекшеліктерін ажырату	Мольбертте 4 жыл мезгілінің суреті орналастырылған. Балаларға 4 жыл мезгіліне байланысты табиғат құбылыстары бейнеленген кәртішкелер таратылып беріледі.Тәрбиешінің сұрағына байланысты қай зат қай мезгілде қолданылады. кәртішкелерді соған сәйкес орналастырады	Табиғат құбылыстары бейнеленген кәртішке
26	«Әркімге өз үйі»	1	Қолмен саусақ ұштарының қимылдарын және сенсамоторлық	Балаларға аңдардың суретін көрсетіп сұрау: -Сендер мына аңдарды білесіңдер ме? -Аңдарға үйлерін табуға көмектесеміз бе?- деп дайын үйлер терезесіне бейнеленген аңдарды орналастырады	6-түсті (қызыл,сары,жасыл,ко ңыр,қызылсары) үй жә аңдардың

			кеністікті «көз». «қол» үйлесімділігін дамыту. Түстерді ажыратуға үйрету		(кө пі
27	«Әр құсқа өз орны»	1	Суда жүзетін.жыртқыш және батпақта болатын құстар жайлы қысқаша хабарлама жасау	Тәрбиеші таблицадағы құстар жайлы шағын әңгіме тыңдауды ұсына отырып, құстардың аяқтарының құрылымдарына,тұмсықтарына,ерекше назар аударуларын сұрайды. Өйткені бұл сипаттамалар құстардың тіршіліктерінің белгілері болып табылады. Бүркіт туралы әңгіме Бүркіт –жыртқыш құс.Ол құстармен аңдарды аулап өмір сүреді.Ол биікте отырып , жердегі қорегін аңдиды.Ол бүгілген тырнағы мен мықты аяғы және иілген мықты тұмсығы арқылы өз қорегін жібермей ұстайды. Тырна Өзен , көл жағалауындағы батпақтарда өмір сүреді.Оның мойыны,тұмсығы, аяғы ұзын болып келеді. Ол көлдердегі су жәндіктерімен коректенеді. Қаз Өзен.көлдерде жабайы қаздар болады.Олардың аяқтарының табан асты бүлшық еті болады. Қаздар сондықтан суда тез жүзе алады. Ұзын мойынын суға тығып өз корегін табады. Сонан соң тәрбиеші балаларды бір-бірлеп қасына шақырады. Әр бала бір суреттен алып бүркіттің,тырнаның немесе каздың қасына орналастырады. М/ы: жапалақты бүркіттің қасына орналастырдым,өйткені ол да жыртқыш құс т.б	1) та қа 2 сұ ж б ж
28	«Дүкен» ойыны	1	Заттарды сипаттай алу, оның бар белгілерін табу.	Тәрбиеші балаларды жартылай шеңбер бойына отырғызып, балаларға айтады: «Бізде жаңа дүкен ашылды. Онда қандай жаңа ойыншықтар бар екенін көрейік. Сендер	

			затты сипаттамасына орай тануды дамыту	ойыншык сатып аласыңдар ма? Ол үшін ереже сактау керек. Ойыншықтың атын атамай, көрсетпей, сипаттап беру керек». Сипаттауға карай сатушы өзі тауып, алып береді. Қысқа санамактың көмегімен балалар сатушыны таңдайды. Тәрбиеші ойыншыкты сатып алу ережесін көрсетеді. Тәрбиеші: - «Мен ойыншык сатып алғым келеді. Қоңыр, маймак аяк, балды жаксы көреді». Сатушы сатып алушыға ойыншык аюды береді. Ойын барлык катысушылар өздеріне ойыншык алып болғанға дейін созылады.	
29	«Мені кім шакырды?» ойыны	1	Өз құрбы-құрдастарының дауысын тани білуді дамыту	Балалар шеңбер бойына тұрады, бір балаға шеңберден шығуын сұрайды, бірнеше кадам жерде шеңберге аркасымен тұруы тиіс. Тәрбиеші шеңберден шыккан баланы шақыратын баланы таңдайды. Шыккан бала кайта келіп, кім шакырғанын айтуы керек: - Мені шақырған сен, Ансар. Егер бала дұрыс тауып, бірак есімін ұмытып калса, шакырған баладан сұрауына болатындығын тәрбиеші айтып ескертеді. Әдетте балалар ең алдымен саусакпен көрсетеді. Сондыктан тәрбиеші кадағалап, толык жауап беруін талап етуі тиіс	
30	«Калай жүріп, нені тапкың келеді?»	1	Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету. Оң-сол, алдында-артында ұғымдарын бекіту	Тәрбиеші ойыншыктарды топтың әр жеріне қояды: баланың оң жағына-машина, сол жағына-доп, алдына-қуыршак, артына-зымыран койып былай дейді: «Алдында куыршак, оң жағында машина, сол жағында доп, артында зымыран, калай жүріп, нені тапкың келеді?»	Кез-келген ойыншыктар немесе суреттері

[illegible]	[illegible]		Заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту	Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есіп жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке [illegible] өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну
32	Кім есінде көп сақтайды?	1	Көзбен көріп есте сақтауын дамыту	Тәрбиеші балаларға кезекпен бірнеше суреттер көрсетеді. онда әртүрлі заттар бейнеленген. Балалар мұқият қарап. 1-2 минут аралығында есте сақтайды. Содан кейін тәрбиеші суреттерді алып тастайды да, балаларға оларды атау керектігін, яғни кім қайсысын есінде сақтағанын сұрайды. Кім көп атаса, сол – жеңімпаз болады
33	«Бақшада ма,бау да ма?»	1	Жемістер мен көкөністер туралы мағлұмат беру.Олардың айырмашылықтарын түсіндіру	Тәрбиеші балаларға жемістер мен көкөністердің суреттерін көрсету арқылы олардың атауларын айтқызады.Сонан соң көкөністердің жерде, жемістердің талда өсетінін түсіндіру арқылы сұрақтар қойып, балалардың ойынға қызығушылықпен қатыстырады
34	«Сыпайы болуға жаттығу»	1	Ойлауды, сөйлеуді дамыту, ересектерге және құрдастарына сыпайы қатынас	- Балалар, сиқырлы сөздер бар, яғни олар көңіл-күйді көтеруге көмектеседі. Бүгін біз дұрыс және сыпайы өтініш жасауды үйренеміз. - Сіздің өз құрдасыңызға өтініш білдіргеніңізді елестетейік. Оны қалай жақсартуға болады? Қалай

			жасауға және өтініш білдіруге үйрету	ойлайсыздар? Міндетті түрде атын атап, көзіне қарап, «өтінемін» сөзін ұмытпау керек. Байқап көрелік: - Ансар, өтінемін, допты маған берші. - Гүлнәр, егер қиын болмаса, ойыншықтарды жинауға көмектесші. - Арай, маған түймемді салуға көмектесші, өтінемін. - Ал, енді көшеде бейтаныс адамнан дүкеннің қайда екенін сұрау керек болса, былай айтуға болады: Ғафу етіңіз, ... Кешіріңіз. .... Маған көмектесіп жіберіңізші, өтінемін.... Жағдайға байланысты бірнеше нұсқаны ойнап көрсету керек. Егер тәрбиешіге, анаңызға немесе ересектердің бірінен сұрағыңыз келсе, ал ол кісі сол сәтте басқа біреумен сөйлесіп отырса, не істеуге болады? «Кешіріңіз, өтінемін, сөзіңізді бөлейін. Сізді бола ма?» «Кешіріңіз, Сіздерге кедергі келтіргеніме, сұрақ қойсам бола ма?» Сіздер сыпайылық ережесін және жақындарыңызға қуаныш сыйлауды ұмытпайсыздар деп сенемін	
35	«Кім қандай, айтып бер» ойыны	1	Жануарлардың ерекше белгілеріне, сыртқы пішініне, әрекеттеріне назар аударуға үйрету	Тәрбиеші балаларға әртүрлі жануарлар бейнеленген суреттерді көрсетіп, қандай жануар екенін, не істей алатынын айтады. Мысалы: Түлкі, қызыл-сары, өте қу, айлакер. Ол орманда, далада өмір сүреді, тышқан, қоян аулайды. Басқа жануарларға да қатысты сипаттама беріледі	Жануарлардың суреттері

36	«Түрлі түсті заттар» ойыны	1	Түстеріне карай заттарды топтастыра білуді үйрету	Тәрбиеші балалармен бірге шеңберге тұрады және ойын ережесін түсіндіреді: «Менің қолымда доп бар. Мен бір түсті атаймын да, біреулеріне допты лақтырамын. Допты кім ұстап алды, сол осы түсті затты атауы керек, содан кейін кез келген түсті атап, тағы біреуге допты лақтырады. Ол қағып алып, затты атайды және т.с.с. Мысалы, «жасыл» (тәрбиеші жасыл түсті заттарды есіне түсіру үшін кішкентай үзіліс береді) және Динаға допты лақтырады. Дина «қияр» деп жауап береді. Дина жауап берген соң, допты келесі ойыншыға «көгілдір» деп лақтырады және т.б. Бір түс бірнеше рет қайталануы мүмкін, себебі бір түсті заттар көп. Ойында тез жауап бере алу керек	Доп

Барлығы 36 сағат